

CYNGOR GWYNEDD

ADRODDIAD I GYFARFOD CABINET CYNGOR GWYNEDD

Dyddiad y Cyfarfod:	22ain o Ionawr 2019
Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Ioan Thomas, Aelod Cabinet Datblygu'r Economi
Swyddog Cyswllt:	Iwan T. Jones, Cyfarwyddwr Corfforaethol
Rhif Ffôn Cyswllt:	01286 679685
Teitl yr Eitem:	Adroddiad Perfformiad Datblygu'r Economi

---

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Pwrpas yr adroddiad yma yw i'ch diweddarau ar beth sydd wedi'i gyflawni yn y maes rwy'n gyfrifol amdano fel Aelod Cabinet Datblygu'r Economi. Mae hyn yn cynnwys amlinellu'r diweddaraf gyda'r addewidion yng Nghynllun y Cyngor; lle mae'r mesurau perfformiad arni; a'r diweddaraf o ran cynllun arbedion a thoriadau.
- 1.2 Rydym erbyn hyn yn gweithredu ar Gynllun y Cyngor 2018-23, yma rwyf yn adrodd ar y cynnydd ers mis Gorffennaf hyd at ddiwedd Hydref 2018.
- 1.3 Dros y misoedd diwethaf, mae'r pwyslais wedi bod ar weithredu'r prosiectau sy'n rhan o Gynllun y Cyngor 2018-23. Ar y cyfan, rwyf yn hapus gyda pherfformiad y mwyafrif o brosiectau, gyda phob un ar y trywydd cywir. Byddaf yn ymhelaethu ar y cynnydd yn yr adroddiad, gan gyfeirio at enghreifftiau o ymarfer da.

2. PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1 Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad.

3. RHESYMAU DROS ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

- 3.1 Er mwyn sicrhau rheoli perfformiad effeithiol.

4. PROSIECTAU CYNLLUN Y CYNGOR

CYNGOR GWYNEDD

4.1 Busnesau sy'n cael cymorth i ffynnu

4.1.1 ***Pwrpas y prosiect yw sicrhau dull gweithredu yn y Cyngor sy'n rhoi anghenion busnesau yn ganolog ac yn ceisio lleihau rhwystrau iddynt sefydlu a thyfu yn y sir.***

4.1.2 Mae busnesau'r sir yn ymwneud a nifer o Adrannau'r Cyngor ac yn derbyn gwasanaeth ganddynt, gan gynnwys trethi, cynllunio, safonau masnach, rheolaeth adeiladu a chaffael. Mae'r gwaith sgopio a chynnal trafodaethau trawsadrannol yn parhau mewn perthynas â mabwysiadu rhaglen "Gwell Busnes i Bawb".

4.2 Creu Swyddi Gwerth Uchel (Cyflog £26,500 neu fwy)

4.2.1 ***Bydd y prosiect yma yn edrych i dargedu'r sectorau sy'n talu'n dda trwy greu amgylchedd sy'n cefnogi busnesau newydd a thyfu busnesau presennol. Bydd y prosiect yn canolbwyntio ar ddenu buddsoddiad mewn safleoedd strategol megis Atomfa Trawsfynydd, Maes Awyr Llanbedr a Pharc Bryn Cegin/Parc Menai.***

4.2.2 Unwaith eto mae'r prosiect wedi cael chwarter heriol gydag un cwmni digidol allweddol arall yn penderfynu cau 4 swyddfa ranbarthol, yn cynnwys un ym Mangor, gan golli 105 o swyddi gwerth uwch. Mae gwaith wedi cymryd lle i geisio sicrhau bydd yr unigolion yma yn cael swyddi amgen mewn busnesau eraill cyfagos. Ond, mae diffyg gofod busnes yn parhau i fod yn rhwystr. Rydym yn ymwybodol o un cwmni digidol sydd yn cynllunio i ehangu a chreu 100 o swyddi, ond mae gofod swyddfa yn rhwystr.

4.2.3 Mae'r prosiect yn parhau i weithio i ddenu datblygiad newydd i safle Trawsfynydd, gyda Bargen y Sector Niwclear Llywodraeth y DU yn cynnig arwyddion cadarn bod potensial i leoli'r dechnoleg adweithiau bychain 'SMR'; yn Nhrawsfynydd.

4.2.4 Mae'r gwaith o ddatblygu safle Llanbedr yn parhau, gyda'r pecyn Ariannol bellach yn gyflawn ar ôl i Lywodraeth Cymru sicrhau buddsoddiad o £9.5m dros y 3 mlynedd nesaf. Bydd Swyddogion yn cyd-weithio'n agos gyda pherchnogion y safle a gyda'r Adran Trafnidiaeth i gychwyn ar y gwaith yn y flwyddyn newydd.

4.2.5 Mae gwaith yn parhau i gefnogi Rhwydwaith Gogledd Creadigol, gyda Awdit Creadigol bellach wedi ei gyhoeddi ar wefan Gogledd Creadigol.

4.3 Rhaglen Arloesi Gwynedd Wledig

CYNGOR GWYNEDD

- 4.3.1 **Pwrpas y rhaglen yma yw adeiladu ar y gwaith da sydd eisoes wedi ei wneud i drawsnewid yr economi wledig trwy gyflwyno arloesedd o fewn sectorau traddodiadol (megis amaeth a thwristiaeth) ynghyd a chefnogi buddsoddiad yr isadeiledd digidol, gan roi sylw arbennig i ardaloedd Dwyfor a Meirionnydd.**
- 4.3.2 Mae gwaith yn parhau gyda nifer o ddatblygiadau arloesol cyffrous ar y gweill ar draws y Sir. Gyda'r cynlluniau'n cynnwys cynnal cynllun trafndiaeth gymunedol i ymwelwyr yn Harlech, lansio cynllun Cysawd Eryri, Ysgol Dronau. Cafodd yr Ysgol Dronau ei redeg ar y cyd rhwng y Cynllun Swyddi Gwerth Uchel ac Arloesi Gwynedd Wledig, lle mynychodd dros 25 o bobl ifanc 6 penwythnos o weithgareddau i ddysgu am hedfan drôn, a chlywed gan ddefnyddwyr dronau megis Heddlu Gogledd Cymru a gwnaethwyr ffilmiau.
- 4.3.3 Yn dilyn cais llwyddiannus i Lywodraeth Cymru i sefydlu darpariaeth WiFi cyhoeddus mewn cymunedau gwledig, mae trefniadau mewn lle ar gyfer gosod yr offer mewn 7 o gymunedau, yn ogystal a cyfrifiaduron cyhoeddus yn cael ei gosod mewn cymunedau gwledig.
- 4.3.4 Yn ystod y cyfnod mae gwaith pellach wedi wneud i geisio datblygu rhai o'r treialon llwyddiannus. Ond teimlad fod gwaith pellach ei angen ar gyfer mesur effaith y cynlluniau yn y tymor hir.
- 4.3.5 Mae Cyngor Gwynedd yn rhan o gynllun Arfor, ac mae gwaith ar hyn o bryd ar droed ar gyfer llunio rhaglen o brosiectau i'w gweithredu yng Ngwynedd dros y 2 flynedd nesaf er mwyn creu swyddi fyddai'n cynnal yr iaith Gymraeg yn ein cymunedau.
- 4.4 **Llechi Gwynedd**
- 4.4.1 ***Pwrpas y prosiect yw gwireddu rhaglen o weithgareddau adfywio yn ardaloedd y llechi, a pharau i weithio i sicrhau statws Safle Treftadaeth y Byd i'r diwydiant llechi yng Ngwynedd.***
- 4.4.2 Erbyn hyn mae Llywodraeth y DU (DCMS) wedi cadarnhau mai enwebiad Llechi Gwynedd fydd y nesaf i gael ei gyflwyno i Bwyllgor Treftadaeth y Byd o Brydain.
- 4.5 **Cynyddu Budd Digwyddiadau Mawrion**
- 4.5.1 ***Pwrpas y prosiect hwn yw denu digwyddiadau proffil uchel cenedlaethol neu ryngwladol i Wynedd er mwyn manteisio ar y budd economaidd a chymdeithasol fydd yn deillio o hyn.***
- 4.5.2 Mae'r prosiect wedi hyrwyddo pecyn cefnogaeth ar gyfer y tymor 2018/19, gyda 23 o ddigwyddiadau yn derbyn cefnogaeth. Llwyddwyd i uchafu budd economaidd o £5.7 miliwn.

CYNGOR GWYNEDD

4.6 Elwa o Dwristiaeth

4.6.1 ***Pwrpas y prosiect yma yw edrych ar y posibilrwydd o gael ymwelwyr i gyfrannu'n ariannol at gynnal a gwella cyrchfannau Gwynedd a chodi safonau'r sector twristiaeth. Drwy wneud hyn, byddwn yn gwella darpariaeth cyrchfannau'r sir ynghyd a chynyddu safon darpariaeth y diwydiant ymwelwyr.***

4.6.2 Mae'r gwaith hwn dal yn y dyddiau cynnar, cynhaliwyd gweithdy gyda'r sector yn ystod mis Hydref er mwyn canfod barn a chynorthwyo'r gwaith o osod cyfeiriad fydd yn gosod sail i gynllun busnes y Cynllun Elwa o Dwristiaeth. Mae Bwrdd Prosiect wedi ei sefydlu, er mwyn gosod arweiniad ac craffu ar y cynlluniau.

4.7 Mwy o drigolion Gwynedd yn chwarae rhan lawn yn y byd gwaith

4.7.1 ***Pwrpas y prosiect yma yw canolbwyntio ar gyfres o weithgareddau er mwyn cael mwy o drigolion Gwynedd i waith llawn amser gan leihau seگردod a diweithdra.***

4.7.2 Mae'r prosiect yma yn parhau i weithredu pecyn o weithgareddau fydd lleihau'r rhwystrau mae pobl Gwynedd yn eu hwynebu wrth geisio am waith neu fynediad at wasanaethau. Yn dilyn derbyn grant Cymunedau am Waith a Mwy gan Lywodraeth Cymru, mae gwaith wedi wneud i ddatblygu'r model a'r fîm cyflogaeth yng Ngwynedd. Bellach mae cefnogaeth cyflogaeth y Cyngor yn cael ei gynniog drwy ddau dîm oedran, bydd hyn yn hwyluso taith unigolyn i dderbyn y gefnogaeth gywir. I ddyddiad mae 929 o unigolion wedi derbyn cefnogaeth drwy un o'r 5 prosiect cyflogaeth, gyda nifer o rhain yn symud ymlaen i waith, addysg neu hyfforddiant.

5. MESUR PERFFORMIAD

5.1 Mae **Atodiad 1** yn adrodd ar fesurau perfformiad sy'n gysylltiedig â fy mhortffolio.

5.2 **Rwyf yn gyfforddus bod yr adran ar y trywydd cywir o ran mesurau perfformiad.**

5.3 Mae'r adran yn casglu mesurau maes (lle mae mwy nag un gwasanaeth yn bwydo i'r mesurydd) a mesurau fesul gwasanaethau.

5.4 Mesurau Maes

5.4.1 Grant / Cydariannu wedi sicrhau i'r Sir - hyd at ddiwedd Hydref 2018, gwelir bod £10.7m wedi ei ddenu i'r Sir hynny drwy gynllun isadeiledd Canolfan Awyrfod Eryri yn Llanbedr, cynllun STEM Gogledd fydd yn annog pobl ifanc i

CYNGOR GWYNEDD

ddilyn gyrfaoedd yn y maes STEM, ac LleCHI fydd yn cefnogi cymunedau i fanteisio ar yr enwebiad Safle Treftadaeth y Byd.

5.5 Mesurau Gwasanaeth

- 5.5.1 Mae'r **Gwasanaeth Cefnogi Busnes** yn darparu gwybodaeth, Cyngor a chefnogaeth i fusnesau er mwyn iddynt sefydlu, bod yn gystadleuol a datblygu yng Ngwynedd. Mae'r gwasanaeth yn gyfrifol am weithredu, rheoli a hyrwyddo cronfeydd benthyciadau megis Cronfa Benthyciadau Canol Tref Gaernarfon a Chronfa Ardal Bangor.
- 5.5.2 Enghraifft o gwmni sydd wedi derbyn cymorth gan y Gwasanaeth Cefnogi Busnes ydi Kehoe Countryside Ltd sydd wedi derbyn cymorth ariannol ar gyfer cyflawni achrediadau ISOs. Yn dilyn derbyn y gefnogaeth, mae'r cwmni wedi ennill contractau gyda Horizon Nuclear Power a West & Wales Utilities ac wedi sefydlu fel contractwr fframwaith. Ac yn ychwanegol i hynny mae'r cwmni wedi creu 5 swydd llawn amser newydd.
- 5.5.3 Mae'r mesurydd '**Ymholiadau busnes a weithredir arnynt**' yn dangos bod nifer yr ymholiadau busnes wedi gostwng (105) wrth gymharu â blynyddoedd blaenorol oherwydd diffyg cynlluniau ariannol. Mae'r uned wedi cynnal sesiynau codi ymwybyddiaeth o'r Gronfa Benthyciadau Canol Trefi.
- 5.5.4 Mae mesurydd 'Gofod diwydiannol/ menter y Cyngor sy'n llawn' yn amlgu fod 96% o'n hunedau diwydiannol yn llawn. Ac fel rwyf eisoes wedi nodi, mae hyn yn cael ei atgyfnerthu gan y rhaglen Swyddi Gwerth Uchel sydd yn gweld diffyg gofod yn rhwystr i nifer o gwmnïau sydd eisieu sefydlu yn y Sir.
- 5.5.5 Mae'r Gwasanaeth Morwrol a Pharciau Gwledig wedi cwblhau gwaith carthu basn marina Doc Fictoria yn llwyddiannus. Mae'r gwaith gwagio bwnd distyllu Harbwr Pwllheli wedi ar yr 11eg o Ragfyr. Rydw i yn ffyddiog bydd y gwaith yn cael ei gwblhau yn unol ar Strategaeth.
- 5.5.6 Pwrpas y Gwasanaeth Twristiaeth, Marchnata a Digwyddiadau yw uchafu budd a gwerth i economi Gwynedd o ymwelwyr. Mae'r gwaith o greu gwefan twristiaeth Eryri Mynyddoedd ac Mor yn parhau. Un o'r prif fesurau yw nifer o ymwelwyr i wefan Eryri Mynyddoedd ac Mor. Mae fersiwn Beta o'r wefan ar fin cael ei rhyddhau i'r sector er mwyn derbyn mewnbwn, ac yna bydd yn mynd yn fyw o fewn mis neu ddau, rhagwelir gweld cynnydd yn y defnydd o'r wefan unwaith bydd yn weithredol. Darn arall o waith gan y Gwasanaeth oedd i gynnal adolygiad llety, mae'r ymarferiad desg wedi i'w gwblhau, a bydd gwaith dadansoddi yn cael ei gwblhau erbyn mis Mai.
- 5.5.7 Mae'r gwaith o weithredu rhaglen prosiectau adfywio Glannau Caernarfon yn symud ymlaen, gyda dau gynllun adfywio strategol yng Nghaernarfon wedi cwblhau. Mae Galleri2 wedi cwblhau ac agoriad swyddogol, a Rheilffordd Eryri wedi cwblhau ac yn cynllunio i fod yn agored yn y Gwanwyn. Bellach mae'r gwaith adeiladu yn Cei Llechi wedi cychwyn. Yn dilyn y buddsoddiad cychwynnol i sefydlu'r Ardal Gwella Busnes (HWB Caernarfon), gwelir

CYNGOR GWYNEDD

llwyddiant gyda buddsoddiadau i eiddo, rhwydwaith wifi am ddim ar gael yn y dref, cynlluniau celf, trafodaethau i ail agor y Ganolfan Groeso.

5.5.8 Mae'r rhaglen prosiectau adfywio Bangor wedi derbyn cefnogaeth mewn egwyddor gan y Cabinet ar gyfer y pecyn o gynlluniau arfaethedig sydd wedi ei blaenoriaethu gan y Bartneriaeth. Gyda'r grwpiau prosiect yn symud ymlaen gyda chynlluniau.

6. SEFYLLFA ARBEDION/ARIANNOL

6.1 Mae'r adran wedi gwneud cynnydd derbyniol tuag at wireddu'r holl gynlluniau sydd o dan fy mhortffolio i, felly nid oes unrhyw fater i'w godi yma.

7. CAMAU NESAF AC AMSERLEN

7.1 Dim i'w nodi

8. UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

8.1 Barn y Swyddogion Statudol

i. Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau ynglyn a phriodoldeb

ii. Y Pennaeth Cyllid:

Dim i'w ychwanegu i'r adroddiad o safbwynt priodoldeb Ariannol.

8.2 Barn yr Aelod Lleol:

8.2.1 Ddim yn fater lleol.

8.3 Canlyniad Unrhyw Ymgynghoriad

8.3.1 Dim i'w nodi

Atodiadau:

Atodiad 1 Mesurau Adran Economi & Chymuned (Datblygu'r Economi)